

Табела 5.2. Спецификација предмета
 Спецификацију треба дати за сваки предмет из студијског програма.

Студијски програм : Основне академске студије етнологије и антропологије
Назив предмета: Антропологија неједнакости
Наставник/наставници: Проф. др Лидија Б. Радуловић, ванредна професорка
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема
<p>Циљ предмета Антропологија неједнакости је изборни предмет намењен студентима/кињама који су заинтересовани за растућу неједнакост у свету и социјалну правду. Циљ предмета је да оспособи и сензибилише студенте/киње за проучавање и критички однос према различитим облицима неједнакости у друштву. Предмет обрађује неједнакост у доступности здрављу и здравственим ресурсима и неједнакост особа са инвалидитетом. Структурални услови доводе поједине маргиналне групе у већи здравствени ризик због екстремног сиромаштва, подређености, социјалне искључености, сексизма и расизма. Друштвена структура, моћ и одређени процеси доводе до социјалних неједнакости у здравству које ћемо боље разумети проучавањем друштвених конструкција рода, класе, расе и етничке групе. Антропологија неједнакости се бави културом као аналитичком категоријом за проучавање инвалидности, анализира културне обрасце неспособности, настоји да разуме искуства обезвређености и искључености и културне праксе, као и да сагледа њихов утицај на разумевање инвалидности. Културни модели инвалидности се конструишу академским занањем, масовним медијима и свакодневним дискурсима, што значи да се „инвалидност узима не као природна чињеница већ као натурализована разлика“. Особе са инвалидитетом су објективизоване на основу постојећих културних репрезентација, а тога је задатак антропологије да истражи вредности, значења и тумачења, наративе, ритуале и обичаје, друштвено понашање, ставове и идентитете, тачније дискурзивне праксе којима се конструише инвалидност. Културни модел претпоставља конструктивистички и дискурзивни карактер инвалидности, историјски произведен кроз културну релативност стигматизације, укључености и искључености.</p>
<p>Исход предмета Студенти/киње би требало да разумеју важност једнаке доступности здравственим ресурсима за сваког појединца, јер је, нарочито у случајевима пандемије, здравље појединца „најбоље осигурати одржавањем здравља целе заједнице“; да разумеју и интерпретирају теорију структурне неједнакости; да препознају структурне услове и структурне неправде које доводе до неједнакости у здравству; да се оспособе за анализу културних модела и дискурзивних пракси којима се конструише инвалидност; да се сензибилишу за разумевање искустава инвалидности; да примене теоријске приступе и методе у самосталном истраживању мањег обима; да знају да напишу семинарски рад и презентују резултате истраживања; да препознају могућности ангажоване антропологије и примене знања у друштвеним и културним институцијама.</p>
<p>Садржај предмета Теоријска настава Људска права и јавно здравље; Културне детерминанте здравља и болести; Медијализација здравља; Алтернативна веровања и праксе у односу према здрављу и болести (укључујући концепте традицијске културе); Културне специфичности и интерпретације пандемије; Стратегије смањења социоекономских неједнакости и једнак приступ здравственој заштити; Родни приступ у односу према здрављу; Социјални модели инвалидности- инклузивност, партиципација, јавне политике – социјална укљученост и искљученост; Конструкција модела инвалидности – медијински дискурси; Конструкција културних модела инвалидности: медијски дискурси; Конструкција културних модела инвалидности – свакодневни дискурси, наративи, ставови и идентитети; Феминистичке студије инвалидности. Практична настава</p>
<p>Литература Baus Ostojic, Jasna. 2018. Kombinirana socijalna politika prema osobama s invaliditetom/ podrška socijalnom modelu invaliditeta. <i>Revija za socijalnu politiku</i> 25(1): 49-66. Berressem, Hanjo. 2017. „The Sounds of Disability: A Cultural Studies Perspective“. In: <i>Culture, Theory, Disability: Encounters between Disability Studies and Cultrual Studies</i>. (eds) Anne Waldschmidt, Hanjo Berressem, Moritz Ingwersen. Transcript Verlag. 29-36. Dimitrijević, Jelena. 2010. Nasilje nad ženama sa ivaliditetom. <i>Temida</i> 13 (2). 35-60. Farmer, Paul and Nicole Gastineau Campos. 2004. Rethinking Medical Ethics: A Wiew from below. <i>Developing World Bioethics</i> 4 (1).17-41. Farmer, Paul. 1996. Social Inequalities and Emerging Infectious Diseases. <i>Emerging Infectious Diseases</i> 2 (4): 259-269. Farmer, Paul. On Suffering and Structural Violence: A View from Below. <i>Daedalus</i> 125 (1). Social Suffering. 261-283. Farmer, Paul. 2008. Challenging Orthodoxies: The Road Ahead for Health and Human Rights. <i>Health and Human Rights</i> 10 (1): 5-19. Farmer, Paul. 2019. Ebola, the Spanish Flu, and the Memory of Disease. <i>Critical Inquiry</i> 46: 56-70. Garland-Thomson, Rosemarie. 2011. „Building a World with Disability in It“. In: <i>Culture, Theory, Disability: Encounters between Disability Studies and Cultrual Studies</i>. (eds) Anne Waldschmidt, Hanjo Berressem, Moritz Ingwersen. Transcript Verlag. 51-62. Hall, Kim Q. (ed.). 2011. <i>Feminist Disability Studies</i> Indiana Unuversity Press. 1-135; 193-286. Gidens, Entoni. 2007. <i>Sociologija</i>. (Poglavlje 6: Sociologija tela: zdravlje, bolest i starenje). Beograd: Ekonomski fakultet.154-182. Goodley, Dan. 2011. <i>Disability Studies: An Interdisciplinary Introduction</i>. London: Sage Publications Ltd. 103-121; 138-156. Hižman Najman, Elizabeta i dr. 2008. Stavovi građana prema osobama s invaliditetom u Hrvatskoj u usporedbi s Europskom unijom. <i>Socijalna ekologija</i> 17 (1): 71-93. Klarin, Mira i dr. 2018. Studetska percepcija invaliditeta kroz prizmu socijalne distance, životnih vrijednosti i poštovanja. <i>Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja</i> 54 (2): 71-84. Klikovac, Tamara. 2019. Partnersko nasilje nad ženama obolelim od malignih bolesti. <i>Temida</i> 22 (2): 209-222. Ljubenović, Miša. 2007. „Oštećenje“, „ometenost“, „hendikep“; ideologija jezika deficita. <i>Sociologija</i> 49 (1): 45-64. Mackenbach, Johan and Martijntje Bakker. 2001. <i>Reducing Inequalities in Helt: A European Pesrpective</i>. London: Routledge. 1-50; 315-324. McRuer, Robert. 2017. „No Future for Crips: Disorderly Conduct in the New World Order; or, Disability Studies on the Verge of a Nervous Breakdown“. In: <i>Culture, Theory, Disability: Encounters between Disability Studies and Cultrual Studies</i>. (eds) Anne Waldschmidt, Hanjo Berressem, Moritz Ingwersen. Transcript Verlag. 63-77 Mihailović, Nataša i dr. 2011. Položaj osoba sa invaliditetom kroz istoriju. <i>Zdravstvena zaštita</i> 5: 72-78. Mihanović, Vesna. 2011. Invaliditet u kontekstu socijalnog modela. <i>Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja</i> 47(1): 72-86. Milinković Milesa. 2011. Rod i invalidnost. U: <i>Uvod u rodne teorije</i>, (ur.) Ivana Milojevic, Slobodanka Markov, Novi Sad: Univerzitet u Novom Sadu, Centar za rodne studije. 383-396. Mijatović Luka, Mirko Filipović. 2018. Posmoderni feminizam i ometenost: ka Višestrukim idenitetima „ometenih“ tela. <i>Sociologija</i> 60 (1): 112-126. Miller Daniel, Elisabetta Costa, Nell Haynes, Tom McDonald, Razvan Nicolescu, Jolynna Sinanan, Juliano Spyer, Shirram Venkatraman and Xinyuan Wang. 2016. Inequality. In: <i>How the World Changed social Media</i>. UCL Press. 128-141. Popić, Mia, Snežana Antičević. 2013. Stigmatizacija osoba sa duševnim poremećajima i intelektualnim poteškoćama. <i>Temida</i> 16 (2): 43-56. <i>Prepreke za jednakost – dvostruka diskriminacija žena sa invaliditetom</i>. 2004. Beograd: Centar za samostalni život invalida Srbije. 1-27. Radulović, Lidija B., Đurić, Dragana. 2010. Handling the baby in the traditional culture and contemporary life in Serbia from the aspect of early motor development. <i>Antropologija</i> 10 (2): 97-110. Shakespeare, Tom. 1994. Cultural Representation of Disabled People: Dustbins for Disavowal? <i>Disability and Society</i> 9 (3): 283-299. Snyder, Sharon , David T. Mitchell. <i>Cultural Locations of Disability</i>. Chicago and London: The University of Chicago Press. 156-203. Waldschmidt, Anne. 2017. „Disability Goes Cultural: The Cultural Model of Disability as an Analytical Tool“. In: <i>Culture-Theory-Disability: Encounters between Disability Studies and Cultural Studies</i> (eds) Anne Waldschmidt, Hanjo Berressem, Moritz Ingwersen. 19-27. Wamala, Sarah P. and John Lynch (eds.) 2002. <i>Gender an Social Inequities in Health</i>. Studentlitteratur. 12-65; 211-231. Wendell, Susan. 1999. Feminism, Disability, and Transcendence of the Body. In: <i>Feminist Theory and the Body</i> (ed.) Janet Price and Margrit Shildrick. New York: Routledge. 324-333.</p>

Whitehead, Margaret, Bo Burström, Finn Diderichsen. 2000. Social Policies and the Pathways to inequalities in health: a comparative analysis of lone mothers in Britain and Sweden. *Social Science and Medicine* 50. 255-270.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2+2	Практична настава:	
Методе извођења наставе: Предавања и вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	40
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и	20	
семинар-и	30		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			